

สรุปการสัมมนาวันสตรีสากล

วันจันทร์ที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2566 เวลา 13.00-16.30 น.

ณ ห้องภูวนาทประชาธิปไตย สถาบันพระปกเกล้า และระบบออนไลน์

การสัมมนาเริ่มจากการเปิดสัมมนาโดยอธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว นางจินตนา จันทร์บำรุง การสัมมนาแบ่งเป็นสองช่วง ช่วงแรกเป็นการสนทนาว่าด้วยเรื่อง “Gender Equity: International Good Practices” โดยคุณนฤติ จันทสิงห์ นักวิเคราะห์โครงการ UN Women และคุณสุภาณี พงษ์เรืองพันธ์ุ ผู้จัดการโครงการด้านความเท่าเทียมระหว่างเพศและการมีส่วนร่วมทางสังคม UNDP ดำเนินรายการโดย คุณเรืองรวี พิชัยกุล ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยบทบาทหญิงชายและการพัฒนา

สาระการสนทนาในช่วงแรก วิทยากรกล่าวว่าเมื่อเทียบกับนานาประเทศ ประเทศไทยค่อนข้างก้าวหน้าในการเคลื่อนไหวด้านความเท่าเทียมระหว่างเพศ ที่ต้องขับเคลื่อนต่อไปคือกฎหมายและนโยบาย ซึ่ง UN Women ร่วมกับสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวได้พยายามผลักดันเรื่อง Gender Responsive Budgeting หรือ GRB หรือการจัดสรรงบประมาณที่คำนึงถึงมิติทางเพศ ถือเป็นกลไกที่ชัดเจนมาก เรื่องเพศนี้หมายถึงทุกเพศไม่ใช่เพียงผู้หญิงเท่านั้น ยกตัวอย่างประเทศอินโดนีเซีย นโยบายและกฎหมายมีการกำหนดให้งบประมาณร้อยละ 3 ต้องถูกนำไปใช้ในเรื่องส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ

นอกเหนือจากมิติทางเพศแล้ว ยังมีคนบางกลุ่มที่มีความเปราะบางในสังคม เช่น คนพิการ แรงงานข้ามชาติ คนเหล่านี้หากเป็นผู้หญิงหรือเป็นกลุ่มเพศทางเลือก จะยิ่งทำให้ถูกเลือกปฏิบัติมากขึ้นไปอีก ความไม่เท่าเทียมยิ่งทับซ้อนเข้าไปอีก

UN Women มีการขับเคลื่อนร่วมกับภาครัฐ เรื่องผู้หญิง สันติภาพ และความมั่นคง เป็นการเพิ่มบทบาทผู้หญิงในเทคโนโลยีหรือการคุกคามในโลกไซเบอร์ (Cyber security) เพื่อเสริมศักยภาพของผู้หญิง

การที่สังคมมีบรรทัดฐานว่าผู้หญิงหรือผู้ชายควรแสดงออกทางเพศแบบไหน นำไปสู่การล้อเลียนหรือบูลลี่ พบงานวิจัยว่าเด็กร้อยละ 10 เคยคิดและพยายามฆ่าตัวตายอย่างน้อยหนึ่งครั้ง จากกรณีนี้ควรนำไปสู่การพิจารณาแก้ไขบรรทัดฐานในสังคมบางอย่าง เช่น การแต่งกายที่สามารถแต่งกายได้ตามเพศสภาวะของตนเอง ไม่ใช่ทำให้เกิดเป็นชายแล้วต้องแต่งตัวเป็นชายเท่านั้น หรือผู้หญิงต้อง

แต่งเป็นหญิง หรือการแต่งงานระหว่างหญิงชายที่คู่ชีวิตต้องช่วยกันทำงานบ้าน ไม่ใช่ว่าผู้หญิงทำงาน ทั้งนอกบ้านและในบ้าน เป็นต้น

ในภาคแรงงาน อาจมีการส่งเสริมแรงงานที่เป็นผู้หญิง เช่น การลดภาษีสำหรับสินค้าที่เพิ่มขึ้นของผู้หญิงอย่างผ้าอนามัย หากลดภาษีอาจจะทำให้ราคาสินค้าในกลุ่มนี้ลดลง หรือการเพิ่มวันลาสำหรับผู้หญิง เพราะผู้หญิงจะมีอาการป่วยอันเนื่องมาจากการปวดประจำเดือน หรือมีการส่งเสริมความเท่าเทียมในภาคธุรกิจ ซึ่ง UNDP ได้จัดทำคู่มือร่วมกับองค์กรธุรกิจเพื่อเสริมความเท่าเทียม คู่มือนี้มีการทำจริงจังในประเทศแถบยุโรป เป็นต้น

ช่วงที่สอง เป็นการอภิปราย เรื่อง “ การส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ บทเรียนจากองค์กรในประเทศไทย ” โดยคุณจอมขวัญ คงสกุล รองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ว่าที่ร้อยตรีชลิติ ศรีจันทร์แก้ว รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแม่พริก และคุณอรอนงค์ ประทักษ์พิริยะ ผู้อำนวยการฝ่ายสื่อสารองค์กรและองค์กรสัมพันธ์ บริษัท ลอริอัล (ประเทศไทย) จำกัด ดำเนินรายการโดย ดร.อภิญา ดิสมะมาน นักวิชาการผู้เชี่ยวชาญ สถาบันพระปกเกล้า

สาระการอภิปรายในช่วงที่สอง เป็นการส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศขององค์กรในประเทศไทย เพราะส่งผลต่อภาพลักษณ์ ชื่อเสียง และการเติบโตอย่างยั่งยืนของกิจการ ความเท่าเทียมระหว่างเพศในองค์กรดำเนินการได้ตั้งแต่ลักษณะงาน การคัดเลือกคนเข้าทำงาน การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง ฯลฯ การคำนึงถึงความเท่าเทียมเช่นนี้จะเป็นอย่างดีสำหรับองค์กร คือ ทำให้ไม่พลาดโอกาสที่จะได้คนดีคนเก่งเข้ามาทำงาน เพราะไม่นำมิติทางเพศมาเป็นปัจจัยขัดขวางการทำงาน

สำหรับ ก.ล.ต.มีแนวทางส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในเป้าหมายที่ 5 และแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ได้แก่ เพิ่มบทบาทสตรีในระดับผู้นำ สร้างวัฒนธรรมองค์กร สร้างโอกาสเข้าถึงความรู้และการลงทุน และสร้างเครือข่ายความรู้ในตลาดทุน โดยสร้างความร่วมมือกับหลายหน่วยงานเช่น UN Women สถาบันกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว และหน่วยงานอื่น ๆ พร้อมจัดทำ Gender corner บนหน้าเว็บไซต์ เพื่อเป็นศูนย์รวมแสดงให้เห็นการเคลื่อนไหวงานด้านการส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ

ส่วน อบต.บ้านพริก มีการดูแลด้านครอบครัวและความเท่าเทียมระหว่างเพศ มีการตั้งคณะกรรมการส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศระดับตำบล ส่งเสริมโรงเรียนเท่าเทียมระหว่างเพศ ซึ่งจะขยายผลไปยังโรงเรียนอื่นด้วย ผลการดำเนินงานทำให้เกิดการปรับทัศนคติของนักเรียนให้ลด

การล้อเลียนหรือบูลลี่ และจะมีการพัฒนาเป็นโรงเรียนต้นแบบไปยังโรงเรียนอื่นในอำเภอแม่ส่วย จังหวัดเชียงรายอีก 51 โรงเรียน การเพิ่มบทบาทสตรีให้แสดงความคิดเห็นในการทำแผนของหมู่บ้าน หรือเข้าเป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน เพื่อส่งเสริมให้ผู้หญิงได้มีบทบาทในการพัฒนาหมู่บ้าน สอดคล้อง กับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ขณะที่ บริษัท ลอรีอัล (ประเทศไทย) จำกัด มีการส่งเสริมด้านความเท่าเทียมระหว่างเพศที่ ชัดเจน ได้แก่ การส่งเสริมนักวิทยาศาสตร์ผู้หญิงด้วยการสนับสนุนเงินทุนเพื่อการวิจัย เพราะผู้หญิงทั่วโลกที่เป็นนักวิทยาศาสตร์ยังมีจำนวนไม่มากนัก ในประเทศไทยมีผู้หญิงจาก 20 สถาบันที่ได้รับทุนวิจัย ด้านวิทยาศาสตร์จากลอรีอัล มีการส่งเสริมเงินทุนมอบให้กับการทำงานด้านสตรีทั่วโลก เช่น การ ดำเนินงานเพื่อลดความรุนแรงในครอบครัว เป็นต้น มีการอบรมที่เกี่ยวข้อง เช่น การลดภัยคุกคามบน ท้องถนน ป้องกันการถูกคุกคามเมื่อใช้บริการขนส่งสาธารณะ เป็นต้น โครงการลดความรุนแรงในคู่รัก เพื่อเป็นการรณรงค์ให้ควารู้ว่าความรุนแรงไม่ใช่ความรัก การแสดงความหึงหวงด้วยการใช้ความ รุนแรงเป็นสิ่งไม่ถูกต้อง เป็นต้น

นอกจากนี้ หลังการสนทนาและอภิปรายแล้ว ได้มีการประกาศความร่วมมือเป็นเครือข่ายใน การส่งเสริมความเสมอภาค และ ดร.ฉวีลวดี บุรีกุล รองเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า กล่าวสรุปและ ปิดการสัมมนา

นิตยา โพธิ์นอก: ผู้สรุปการสัมมนา